

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH WYCHOWAWCZO

w Zespole Szkół Specjalnych w Czersku

1. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia
2. Procedura postępowania z uczniami – sprawcą i ofiarą czynu karalnego
3. Procedura postępowania w przypadku ucznia znajdującego się pod wpływem alkoholu lub innej substancji psychoaktywnej
4. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada substancje psychoaktywne
5. Procedura postępowania w sytuacji znalezienia w szkole substancji psychoaktywnych
6. Procedura postępowania z uczniem, który palił papierosy/ e-papierosy lub spożywał napoje energetyczne na terenie szkoły/ nakłaniał innych uczniów do palenia/ spożywania
7. Procedura postępowania z uczniem, który w czasie lekcji używa telefonu komórkowego lub innego urządzenia elektronicznego
8. Procedura postępowania z uczniem, który samowolnie oddalił się ze szkoły

Procedury zatwierdzone przez Radę Pedagogiczną w dniu 24.01.2024r.

1. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AGRESYWNEGO ZACHOWANIA UCZNIĄ

Nauczyciel bądź pracownik szkoły, który jest świadkiem agresywnego zachowania uczniów (bójka, pobicie), jest zobowiązany do wykonania następujących czynności:

1. Natychmiast reaguje słownie w sposób stanowczy i zdecydowany na zaistniałą sytuację:
 - a) **odizolowuje ucznia** zachowującego się agresywnie od grupy,
 - b) w razie potrzeby **wzywa pomoc** (innego nauczyciela, pedagoga, pielęgniarki, pogotowia),
 - c) **udziela pomocy ofierze** agresji i zapewnia bezpieczeństwo pozostałym uczniom.
2. Jeżeli to możliwe, ustala przyczyny agresji. Przeprowadza rozmowy ze stronami konfliktu w celu uświadomienia im niewłaściwego zachowania. **O zajściu informuje wychowawcę i pedagoga szkolnego.**
3. **Wychowawca informuje rodziców** ucznia o jego agresywnym zachowaniu, zwracając uwagę na konieczność przeprowadzenia przez rodziców rozmowy z dzieckiem.
4. Uczeń, który dopuścił się zachowania agresywnego, otrzymuje **uwagę do dziennika** bądź też nagane wychowawcy klasy.
5. W przypadku konieczności zdyscyplinowania **wyjątkowo agresywnego ucznia** bądź **nagminnie przejawiającego zachowania agresywne** wzywana jest **policja**, w celu podjęcia interwencji zapewniającej bezpieczeństwo uczniom i pracownikom szkoły i/lub **służby medyczne.**
6. Jeśli zachowanie ucznia nie poprawia się, **wychowawca** zwraca się z **pisemną prośbą o zgłoszenie się rodzica** (prawnego opiekuna) **do szkoły:**
 - a) **przeprowadza rozmowę z rodzicem** (prawnym opiekunem), pogłębiając wiedzę na temat ucznia, jego rozwoju intelektualnego, społecznego, emocjonalnego,
 - b) na prośbę wychowawcy **rozmowę z rodzicem przeprowadza pedagog szkolny**, analizując przyczyny zaburzonego zachowania ucznia, pomagając rodzicom w doborze metod wychowawczych,
 - c) brak zmiany w zachowaniu ucznia powoduje przeprowadzenie z nim rozmowy przez pedagoga szkolnego w obecności rodziców,
 - d) **podpisuje się kontrakt** (rodzic, uczeń, wychowawca, dyrektor szkoły, ewentualnie pedagog) określający zachowanie ucznia i konsekwencje, które poniesie w razie złamania warunków kontraktu.
7. Jeśli uczeń w dalszym ciągu stwarza zagrożenie dla innych uczniów, pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły i wychowawcą ucznia kieruje **wniosek do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich** o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia.

2. PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z UCZNIAMI – SPRAWCĄ I OFIARĄ CZYNU KARALNEGO

Postępowanie z uczniem będącym sprawcą czynu karalnego (wobec osoby lub mienia)

1. **Nauczyciel** prowadzący lekcję albo pełniący dyżur w czasie przerwy **odizolowuje ofiarę** od sprawcy i poprzez ucznia **powiadamia pedagoga** szkolnego/ psychologa oraz woźnego następnie ustala personalia osób uczestniczących w zajściu oraz (krótko) jego przebieg, (szczególnie w razie konieczności zabezpieczenia miejsca przestępstwa) przekazując im zebrane informacje.
2. **Pedagog/ psycholog/ powiadamia dyrektora/ wicedyrektora** oraz pielęgniarkę, odizolowuje sprawcę od wszystkich uczniów, zapewnia opiekę.
3. **Dyrektor/ wicedyrektor ustala** z ofiarą i świadkami **przebieg zdarzenia**.
4. Pielęgniarka udziela pierwszej pomocy.
5. **Pedagog/ psycholog i wychowawca/ nauczyciel przeprowadza rozmowę** z uczniem-sprawcą w celu uzyskania dodatkowych informacji.
6. **Woźny zabezpiecza miejsce zdarzenia** i/lub przedmioty pochodzące z przestępstwa lub będące jego dowodami.
7. **Wychowawca/ sekretarka powiadamia rodziców** ucznia o zdarzeniu i obliguje ich do niezwłocznego przybycia do szkoły.
8. W przypadku konieczności zdyscyplinowania **wyjatkowo agresywnego ucznia dyrektor/ wicedyrektor, pedagog/ psycholog powiadamia policję** i/ lub **pogotowie ratunkowe**.
9. **Pedagog sporządza notatkę** z interwencji i umieszcza w teczce ucznia.
10. Najbliższego dnia nauki szkolnej po zdarzeniu **wychowawca z pedagogiem** szkolnym **przeprowadzają rozmowę z uczniem w obecności jego rodziców** i określają konsekwencje. W trakcie tego spotkania podpisany jest kontrakt zobowiązujący ucznia do właściwego zachowania.

Postępowanie z uczniem będącym ofiarą czynu karalnego

1. **Nauczyciel** prowadzący lekcję albo pełniący dyżur w czasie przerwy **odizolowuje ofiarę** od sprawcy i poprzez ucznia **powiadamia pedagoga** szkolnego /psychologa/oraz woźnego następnie ustala personalia osób uczestniczących w zajściu oraz (krótko) jego przebieg, (szczególnie w razie konieczności zabezpieczenia miejsca przestępstwa) przekazując im zebrane informacje.
2. **Pedagog/ psycholog powiadamia dyrektora/ wicedyrektora** i pielęgniarkę oraz wdraża procedurę.
3. **Pielęgniarka udziela pierwszej pomocy i sprawuje opiekę nad uczniem** do przyjazdu rodziców/ pogotowania.
4. **Wychowawca/ sekretarka powiadamia rodziców** ucznia o zdarzeniu.
5. **Dyrektor/ wicedyrektor ustala** z ofiarą i świadkami **przebieg zdarzenia**.
6. **W uzasadnionych przypadkach dyrektor/ wicedyrektor, pedagog/ psycholog powiadamia policję** i/ lub **pogotowie ratunkowe**.
7. Najbliższego dnia nauki szkolnej po zdarzeniu **wychowawca z pedagogiem** szkolnym **przeprowadzają rozmowę z uczniem w obecności jego rodziców** ze wskazaniem działań szkoły w celu zapewnienia uczniom bezpieczeństwa.

3. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UCZNIĄ ZNAJDUJĄCEGO SIĘ POD WPŁYWEM ALKOHOLU LUB INNEJ SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNEJ

1. W przypadku gdy nauczyciel/wychowawca/pracownik szkoły zauważy ucznia, którego zachowanie wskazuje na stan po spożyciu alkoholu lub innej substancji psychoaktywnej, powinien niezwłocznie **powiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły oraz pedagoga szkolnego.**
2. **Uczeń** powinien zostać **zabrany w miejsce odosobnienia** przez wskazaną przez wychowawcę/dyrektora/pedagoga osobę i pozostać pod jej nadzorem do momentu przybycia rodziców/policji.
3. Jeżeli stan ucznia wymaga interwencji medycznej, należy natychmiast **wezwać służby ratownicze.**
4. Jeżeli uczeń przejawia zachowania agresywne zagrażające zdrowiu lub życiu jego bądź innych osób, należy natychmiast **wezwać policję.**
5. Wychowawca/dyrektor/pedagog winien niezwłocznie **wezwać** do natychmiastowego stawienia się w szkole **rodziców/opiekunów prawnych** ucznia. Jeżeli rodzice nie stawiają się w szkole, należy wezwać służby (pogotowie ratunkowe lub policję) i wspólnie z nimi zdecydować o dalszym losie ucznia.
6. Po przybyciu rodziców wychowawca/dyrektor/pedagog szkolny powinien przeprowadzić w ich obecności **rozmowę dyscyplinującą z uczniem,** w której wyjaśni jasno konsekwencje jego zachowania, a także wskaże rodzicom konieczność sprawowania szczególnego nadzoru nad uczniem. Należy także wskazać rodzicom/opiekunom prawnym placówki i instytucje, gdzie mogą zwrócić się o specjalistyczną pomoc dla swojego dziecka.
7. Pedagog szkolny/psycholog szkolny są zobowiązani opracować **plan działań profilaktycznych,** wychowawczych i terapeutycznych w pracy z dzieckiem, wdrożyć ten plan, monitorować jego realizację oraz prowadzić ewaluację.
8. W przypadku gdy rodzice/opiekunowie prawni nie wyrażają chęci współpracy ze szkołą, nie przestrzegają ustalonych zasad lub gdy sytuacja się powtarza, szkoła ma obowiązek **poinformować o sytuacji właściwe instytucje, tj. sąd rodzinny lub policję.**
9. Jeżeli uczeń będący pod wpływem alkoholu lub innej substancji psychoaktywnej ukończył 17. rok życia, należy zawiadomić o sytuacji policję, gdyż czyn ten stanowi wykroczenie i podlega kompetencjom tych służb.

W przypadku odmowy współpracy przez rodziców/opiekunów prawnych:

- szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję,
- powiadomione instytucje wdrażają obowiązujące procedury postępowania,
- szkoła współpracuje z instytucjami w zakresie pomocy i wsparcia ucznia,
- szkoła udziela informacji i przekazuje dotychczasowe sposoby postępowania z uczniem,

4. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODEJRZENIA, ŻE UCZEŃ POSIADA SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE

1. W przypadku gdy nauczyciel/wychowawca/inny pracownik szkoły podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancje psychoaktywne takie jak: alkohol/ narkotyki/ dopalacze, powinien niezwłocznie **powiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły oraz pedagoga szkolnego.**
2. Jeśli uczeń dobrowolnie odda nauczycielowi posiadaną **substancję**, należy **właściwie ją zabezpieczyć** celem przekazania policji oraz **sporządzić szczegółową notatkę służbową z zajścia.**
3. Wychowawca/dyrektor/pedagog winien niezwłocznie **wezwać** do natychmiastowego stawienia się w szkole **rodziców/opiekunów prawnych** ucznia.
4. Jeżeli uczeń odmawia oddania posiadanej substancji nauczyciel powinien **wezwać policję**, w której kompetencjach leży przeszukanie odzieży i plecaka ucznia oraz w przypadku ujawnienia substancji – przekazanie jej do szczegółowych analiz oraz zadecydowaniu o losie ucznia, którego podejrzewa się o czyn karalny.
5. Pedagog szkolny/psycholog szkolny winien przeprowadzić z uczniem w obecności rodziców/opiekunów prawnych **rozmowę o złamaniu obowiązującego prawa.** W dalszej kolejności należy objąć ucznia działaniami profilaktycznymi, wychowawczymi i terapeutycznymi. Wsparcia udziela się również rodzicom ucznia.

5. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI ZNALEZIENIA W SZKOLE SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

W przypadku znalezienia podejrzonej substancji odurzającej na terenie szkoły należy:

- zachować szczególne środki ostrożności,
- **zabezpieczyć substancję** przed dostępem do niej uczniów oraz ewentualnym jej zniszczeniem,
- **powiadomić dyrektora** szkoły, który **powiadamia policję**,
- **ustalić** (jeżeli to możliwe), **do kogo znaleziona substancja należy**,
- **przekazać policji zabezpieczoną substancję** oraz informację o zaistniałej sytuacji,
- opracować i przeprowadzić **pogadanki, projekty edukacyjne** dotyczące ww. problematyki.

6. PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z UCZNIEM, KTÓRY PALIŁ PAPIEROSY/ E-PAPIEROSY LUB SPOŻYWAŁ NAPOJE ENERGETYCZNE NA TERENIE SZKOŁY, NAKŁANIAŁ INNYCH UCZNIÓW DO PALENIA/ SPOŻYWANIA

W przypadku zauważenia lub powzięcia informacji przez nauczyciela o tym, że uczeń pali papierosy/ e-papierosy, spożywa napoje energetyczne lub nakłania innych uczniów do palenia/ spożywania należy:

1. **Zażądać natychmiastowego przerwania palenia/ spożywania** (nakłaniania do palenia/ spożywania) i zgłoszenia się do pedagoga/ psychologa/ wychowawcy.
2. **Poinformować pedagoga/ psychologa i wychowawcę** o miejscu i czasie zdarzenia.
3. Pedagog/ psycholog w porozumieniu z wychowawcą telefonicznie lub pisemnie wzywa rodziców na najbliższy możliwy termin.
4. Wychowawca z pedagogiem szkolnym przeprowadzają **rozmowę z uczniem w obecności rodziców**. W razie potrzeby podpisują kontrakt zobowiązujący ucznia do zmiany zachowania, a rodziców do kontrolowania dziecka i współpracy ze szkołą.
5. Kontrakt i notatkę z rozmowy pedagog umieszcza w teczce ucznia.

7. PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z UCZNIEM, KTÓRY W CZASIE LEKCJI UŻYWA TELEFONU KOMÓRKOWEGO LUB INNEGO URZĄDZENIA ELEKTRONICZNEGO

W przypadku zauważenia, że uczeń podczas lekcji używa telefonu komórkowego lub innego urządzenia elektronicznego:

1. Nauczyciel prowadzący zajęcia żąda od ucznia **wyłączenia urządzenia i położenia na biurku**. W przypadku odmowy wzywa pedagoga lub psychologa szkolnego.
2. W przypadku uporczywej odmowy **uczeń jest przeprowadzony do gabinetu** pedagoga/ psychologa szkolnego, gdzie przeprowadza się rozmowę wychowawczą.
3. Po zakończonej lekcji **nauczyciel przekazuje urządzenie dyrektorowi** szkoły, który zabezpiecza je do czasu osobistego zgłoszenia się rodzica.
4. Wychowawca telefonicznie **informuje rodzica** o zdarzeniu i ustala termin wizyty rodzica w szkole.
5. W dniu zgłoszenia się rodzica przeprowadzana jest **rozmowa z uczniem i rodzicem** w gabinecie dyrektora szkoły i oddane urządzenie do rąk rodzica. Rodzic i uczeń otrzymują ponownie informację o zakazie używania urządzeń elektronicznych w czasie lekcji.

8. PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z UCZNIEM, KTÓRY SAMOWOLNIE ODDALIŁ SIĘ ZE SZKOŁY

W przypadku ucznia z lekką niepełnosprawnością intelektualną:

1. Nauczyciel **odnotowuje nieobecność** w dzienniku i powiadamia wychowawcę/ pedagoga/ psychologa szkolnego o nieobecności ucznia.
2. Wychowawca /pedagog/ psycholog szkolny **powiadamia rodziców** i jednocześnie umawia się na spotkanie w szkole w najbliższym możliwym terminie.
3. Najbliższego dnia nauki szkolnej po zdarzeniu wychowawca z pedagogiem/ psychologiem szkolnym **przeprowadzają rozmowę z uczniem w obecności rodziców** i określają konsekwencje.

W przypadku ucznia z umiarkowaną/ znaczną niepełnosprawnością intelektualną:

1. Należy natychmiast **szukać ucznia**.
2. Nauczyciel **powiadamia dyrektora/ wicedyrektora** szkoły i pedagoga/psychologa szkolnego.
3. Dyrektor /wicedyrektor podejmuje **decyzję dotyczącą opieki nad klasą i powiadomienia policji**.
4. Pedagog /psycholog szkolny **powiadamia rodziców** i jest z nimi w stałym kontakcie telefonicznym.
5. Najbliższego dnia nauki szkolnej po zdarzeniu wychowawca z pedagogiem szkolnym przeprowadzają **rozmowę z uczniem w obecności rodziców**, analizują sytuację, określają przyczyny i konsekwencje. No-tatkę z rozmowy wychowawca /pedagog/ umieszcza w teczce ucznia.